

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Victoria Velasquez (EL)
Victoria.Velasquez@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2024 - 2380
17. maj 2024

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 19. april stillet følgende spørgsmål nr. 279 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Victoria Velasquez (EL).

Spørgsmål nr. 279:

” Af rapporten ”Udhuling af kontanthjælpen – En analyse af kontanthjælpens udvikling gennem 30 år” udgivet af CEVEA den 20. februar 2024, fremgår det, at kontanthjælpen siden 90’erne er blevet udhulet i en sådan grad, at kontanthjælpsmodtageres indkomst efter skat skulle være 30 pct. højere i dag, hvis den skulle have fulgt med udviklingen i lønindkomsten efter skat. Det betyder, at kontanthjælpsmodtagere i dag er blevet markant fattigere end resten af det danske samfund, og at indkomsttabet, hvis man rammes af arbejdsløshed eller falder ud af dagpengesystemet, er blevet meget større. Hvad er ministerens holdning til, at kontanthjælpen er blevet udhulet, så kontanthjælpsmodtagere i dag er langt fattigere end resten af befolkningen, og at dette går udover lønarbejderes styrkeposition, når der skal forhandles løn med arbejdsgiverne?”

Svar:

Kontanthjælp er en midlertidig ydelse, der udgør det nederste økonomiske sikkerhedsnet, og skiftende politiske flertal har i løbet af den 30-årige periode foretaget ændringer i kontanthjælpssystemet med henblik på at understøtte politiske prioriteringer.

Cevea har belyst udviklingen i kontanthjælpen for enlige kontanthjælpsmodtagere uden børn over en periode på 30 år. Niveaue for kontanthjælp for 30 år siden kan dog ikke betragtes som en rettesnor for, hvor ydelsesniveau for forskellige familietyper skal ligge i dag. Men det er korrekt, at udviklingen i kontanthjælpssatsen for ikke-forsørgere over 30 år ikke har fulgt med lønudviklingen i den analyserede periode. Det skyldes bl.a., at der i årene frem til og med 2019 har været et fradrag i reguleringen på op til 0,3 pct.-point til satspuljen, samt at der i perioden fra 2016-2023 har været en samlet mindreregulering på 5,2 pct.-point som følge af Skatteaftalen fra 2012.

I forhold til udviklingen i kontanthjælpssatsen for ikke-forsørgere over 30 år kan det bemærkes, at realværdien af ydelsen er steget over den betragtede periode. Ydelsesniveauet er således steget mere end forbrugerpriserne. Ifølge analysen fra

Cevea er realværdien af kontanthjælpen til ikke-forsørgere over 30 år over perioden steget med knap 2 pct. opgjort før skat og ca. 6½ pct. opgjort efter skat. En tilsvarende opgørelse baseret på Økonomiministeriets familietyppemodell kommer frem til omtrent samme udvikling i realværdien af kontanthjælpen til ikke-forsørgere over 30 år.

Over den betragtede periode er der foretaget forbedringer i mulighederne for at opnå en bedre tilknytning til arbejdsmarkedet, mens personen er på kontanthjælp. Eksempelvis er det beløb i timelønnen, der ses bort fra når lønindtægt modregnes i kontanthjælpen, forhøjet flere gange over perioden.

Tilsvarende er det økonomiske incitamentet til beskæftigelse styrket på skattesiden i form af bl.a. indførelse af et beskæftigelsesfradrag og et jobfradrag, som begge indebærer en lempelse af skatten på arbejdsindkomst. Dette har bidraget til den stigende forskel i disponibel indkomst, som Ceveas analyse viser.

I forhold til ændringer i kontanthjælpssystemet kan det endvidere bemærkes, at der i oktober 2023 er indgået et bredt forlig om en ny kontanthjælpsreform, hvor der blandt andet er fokus på at holde hånden under børnefamilierne og hjælpe flere børn ud af lavindkomst. Eksempelvis indføres der et særskilte tillæg til forsørgere, der indføres et fritidstillæg og børn af kontanthjælpsmodtagere vil få adgang nødvendig medicin. Desuden indføres et lempet indkomstfradrag, således at modtagere af kontanthjælp kan tjene op til 2.500/5.000 pr. måned uden modregning i kontanthjælpen.

Der er også løbende foretaget andre initiativer, som påvirker kontanthjælpsmodtageres økonomiske råderum, fx permanentgørelsen af det sociale frikort. Derudover er der mulighed for at søge om supplerende økonomisk hjælp, hvis man er i en vanskelig økonomisk situation og har rimeligt begrundede udgifter.

Fsva. ændringer i kontanthjælpsmodtageres ydelse og lønarbejders forhandlingsposition, når der skal forhandles løn med arbejdsgiverne, vil jeg bemærke, at danske lønmodtagere har en lovbasert og delvist statsfinansieret mulighed for at forsikre sig mod ledighed via dagpengesystemet. Det kan i forlængelse heraf bemærkes, at der med aftale om *En ny reformpakke for dansk økonomi* fra januar 2022 blev indført et ekstra tillæg til dagpengeniveauet i de første tre måneder som ledig. Værdien af alternative indkomstmuligheder er blot ét ud af flere aspekter i lønforhandlinger, hvor den højere dagpengesats fortsat optræder som et indkomstalternativ.

Samlet set er det derfor min opfattelse, at ydelsessystemet udgør et rimeligt forsørgelsesgrundlag, hvor der også er og skal være en økonomisk gevinst ved at tage et arbejde eller en uddannelse.

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen

Beskæftigelsesminister